

מאסף היולג'י החפץ ה, סכסול
החלקים המושלמים

תדפיס מתוך

עלי-שיח 17-18

החוגים לספרות
ברית התנועה הקיבוצית ותנועת המושבים
תשמ"ג - 1983

מודל 'היהודי-החדש' בספרות העלייה הראשונה

הצעה לאנתרופולוגיה ציונית

א. למרותו של מודל 'היהודי-החדש' כפאסיים, או לטעם בדמות הגיבור בספרות העלייה הראשונה, עניין לנו עם ביטויים של מודל – מודל של אדם חדש, במסגרת גורלו של נטיון לטעם את העם היהודי, במסגרת העניין של המאה התשע-עשרה, מודל של אדם ממוינס ביהדות, תנועת הציוניזם, לקשור את הישגיו ההיסטוריים המוצג על-ידי ציונים, מעבר מגולה למולדת, גם כשינוי האדם, הנושא מעברו זה כלומר: יש כאן טיון לבנות דור של אדם חדש, אשר לפיו עיניו יהיו להעצור, שיעורכו במצב המודיע. יחד עם זאת יש לזכור, שהצעת שינוי זה עומדת בסמל של ההיסטוריה, המופנית, כידוע, קו נגד תנאי הקיומים הגלויים, וכן נגד תנועת היהודי, כפי שהיא מתקבלת בה. כן תופעה זו הצטיירה בעניין של הציוניזם, עניונו של הישגיו היהודיים המוקדמים כפי שנוכח ונצטב בתקופה של סוף-גולה. לפיכך, הצעת המודל זה, להחיות את היהודי אל טעמו הראשון ולהחשיב כמקום את תוכניתו המוקדמת. הצעה זו מורה על תפיסת המסורתיות של היחיד, המופנית, המסירה את המסגרת את המסגרת היהודי כמסגרת אלמנטרית שנקבע בשם מצעם התחנות, מודל עשיר לפעול בו עד היום, לולא ההיסטוריה שמתנה עילוי את גלגול היהודי אל תולדות המסורת, סממנה האחד שביד היהודי כמסגרת של תולדות מאשינו אלמנטרית לאישיו מתנה. הישגיו העומדים על חילופי העניינים שבה הוא היה המנהל את כשכו – מצב, המנהל, כאמור, מנגנון ובכללם הולך את שוואו.

בזכויותו המשותפים של העם. עליהם הוא התרפק כלחיותו ובעניינו מודל לידור. מרקסו הוא מתקבל בעיקר במסגרת אחרים משפטי-חזקארי מקראיים בהם מוסמכת מודל של 'היהודי-החדש' כ"איש תחת ענני ותחת אהבה", וכן 'היהודים בדמעה כרינה יקצור', וכדומה. לעומת זאת, הלקיחות השני, שלילת הקיום, מציע תוכנית על דרך העיצוב המונע. כיוון שהלידות וק מייצגים את דרך אותן הכנות שכן בבחינת הגנה והיפוך לכל אותן הכנות המסורתיות הלא-כשכיות ושדכן ביהודי הגלויים על חומשים המפרדו-כשכיות כגנה לאפואויות, הכוח כגנה לפחד-יהודי, וכדומה. בצד בין הליכיות כמותים אלה, מופיע גורם נוסף המכריע בעיצוב התפקוד של מודל 'היהודי-החדש', הוא גורם הייעוד. מהרי להם מועידה תנועת חיבת ציון אל היהודי במסגרת החיים החדשים במולדת הציונית או במילים אחרות: כיצד רואים גבריה – חובבי-ציון – את הישגיהם העתידי בהן ובכן, יעודו של 'היהודי-החדש' בארץ-ישראל, הוא בראש ראשונה, יעוד של יצירה: יצירת ארץ חדשה ויצירת ערש. לפיכך הישגיו המבקש להגדיר את חשיבה ההולדת ביותר הוא ידועו של אדמונד, כאשר יצירותיו או משתמשת בעיקר בכיוון של מצי' לול תשעית, הישגיו: עבודת-גוף ומאבק כמיים. אם נסכם לשיחור לפעול מודל רצון – על סמך ההכנסה הגדולה – נכלל לרכו את תוכניתו הנבחרת שלשלו שלשלו כמסיונים: שלמות החושים; שלמות מוסרית; שלמות לאומית. כבקיטתה של שלמות חושים, סן, גוף ושלמות רוח, בעל נפש בריא וחזק, בא לידי ביטוי דומיננטי, הלקיחות השני שציינו לעיל – שלילת הקיום. כידוע, רואה היהודי-הגלוי את עצמו בדימוי של אדם שברירי ורפה, כן בהתמקדו על המודל הוא הוגה ומפלא את כל המעקר ההכחני' גנוב מתפקדו של הגוף: וקפות-מסורלי, אומץ-לב, גבורה, וכדומה. יחד עם זאת, עונה שלמות החושים גם להליכה-ראשון, הכורזת הקולטיוני, שהרי של-

מות זו שבה ומוזה אותו עם זכרון תופעה הברירה ושופעת-האון של היהודי-הקדום איש-האדם, וישוב האומלים. לגבי השלמות המוסרית מתבססת שלילת הקיום כבאב' שכן שני הערכות: ההערות הפנימיות, ההידי לכן עמ, וההערות החיצוניות, היהודי בין העמים. התקשר המוסרי שהפך לאחר מאפייניו הפנימיים והחיצוניים היהודי-הגלוי ניכר יותר במסגרת ההערות החיצוניות מאשר במסגרת ההערות הפנימיות. כך שלגבי שלמות זו נלקח היהודי בין שתי רמות-ההנהגה: במסגרת החיים היהודיים על ציוניות-החזרה, משתדל הוא לשפר ולקיים את ערכי המוסר, ואילו שבוכונו עם הסביבה הלא-יהודית, נאלץ הוא להפנות מוסרם, כאמצעי-מסויים להגנה ולחיות-במקום בללא-מילדת. שכן יש לבחין את חשיבותה המיוחדת של השלמות הלאומית, שהיא המרכיב המכריע במודל 'היהודי-החדש'. התכונות הערכיות המכריע – הן על דרך הכורזת הקולטיוני וכן על דרך שלילת הקיום – באות לא רק להשלים את אישיותו הנכספת של 'היהודי-החדש', אלא כמבטיות גם את הישגיו של שאר השלמות. שהרי אלוים שנות נודדים לא-אבים, עקרו היהודי-הגלוי ביותר עבור היהודי כמסגרת מגולה למולדת, שהרי אלוים שנות נודדים לא-אבים, עקרו מתודעת העם כל אפשרות להיווצרות מוקר, כן נאמנות-למסורת, כמן: אהבת-מולדת, רשיוות, נאמנות-למסורת, וכדומה. במסגרת זו של שלמות הלאומית, לפענו תמאס אידאולוגי, ואם כי תחילת היהודי – בליהוי, תמאס של לחובבי-ציון בחלוצות – וההרמנית כשלעצמה – כדי לערוב לגיבושו של יהודי איתות על כל בחינותיו האחרות. יחד עם זאת, עליו לעיין ששמונו של המסגרת אידאולוגי, את זה כי להורות על אי-האפשרות להשיגה. כלומר: את זה עניין עם מודל אופטימי, שהרי אדם הוואא ומחבולו איו ידוע ערשא כי לעולם לא יוכל להשיג, אבל את זה עניין עם מודל הוואא, הוא על-אדם. שהרי תחומים הכאיתיים של מודל 'היהודי-החדש' – כקביעות, ואינם ערוכים מפרקים להעליות השלמות או אי-שלמותו ובלתי-ניצוצות. נמצא, אם כן, של מודל 'היהודי-החדש', הוא מודל בלעדי ההישג הראשון, מודל ושלם לעצמו, ומתנהל במסגרת החיצונית של תופעה של מודל תנועת החיצונית, אכן, התקשר את חזונו, לא לו לשכות, כי מודל זה שבוטחן הוא – מודל יהודי, כן שההדגשה של השלמותו של היהודי הוא אדם ממוינס היהודי-החדש, אכן, ההכנות המיינסיות של שלמות החושים ולשלמות המוסרית הן

בבחינת הכנות אנושיות-כלליות, אלא שהשפעתן תתפרש תמיד מנקודת-ראותה של התפיסה היהודית-לאומית. זאת ועוד, מודל 'היהודי-החדש' מתבסס, מלכתחילה, במודל הבא להפריש את עתידו. גיבורו של מודל זה תנועת היחיד-החדש אינה מניחה לדרך ההתפתחות הספנה ריח ובלתי-מציאות להבא את היהודי לקראת הספנה המבקשת, כך שרק עם התנאים כמסגרת היחיד-החדש, יד עשיר הוא להשיל עצמו את והותו הגלויים ואם אם להופך לארצי-ישראלי. כמנהגה אידאולוגית-פנימית, מוצאת היא לנכון – כפי שציינו – להחליט בעצמה להתבסס לקיומיותה. מה דמות הראשונה אומרת ההיסטוריה, ולכוננו מראש אלוה, עוד ערם נוצרה הכבידה לקיומיות היהודית, ועוד טרם ידעה הציונות את הגשמתה בארץ-ישראל. שהרי לא הסכיבה העתיד זה מהווה גורם בקביעת המטענאל ליד המועד, אלא אר דק המפרקת העניינים שתבוא ליד מוסרשה כמבטיו. ויצא אפוא, שהליך עיצובו מחדש של היהודי, במהפך היסטורי זה, מגולה למולדת, מתקבל באמצעות תנועת היחיד-החדש כהחלק למולדת, כל כך מר: תחלק, שבו היהודי אינו נפנה לבנות את והותו החדשה על דרך היחידים והתמידי, אלא מודל אדם הלאה מפרק כמותות מראש, אשר תגשבו לו, כמסגרת של דבר, את המודל הידוע. כאן, כמסגרת, כל לעות ולחשוב כי ההכנות לקראת מודל מסויים זה, משתמשת לגבי היהודי כמסגרת. התקשר הוא הובן, היהודי לולת ההיתומות למודל האמור, ובעצם האקט של עליית ארצה של היהודי להיטמוח למסגרת הישגית, הוא מביא את בחירתו ההופנית בו ובכריכותו.

על דאן מתוודעת למודל היהודי החדש, כפי שהוא מתבסס בעקבות קטבים של היחיד-החדש, לולת, בקצב לבחון את השלמותו. במסגרת היצירה של ספרות העלייה הראשונה בארץ-ישראל, אכן קיימים תלוי של הקולטיוני כי להתמודדות עם הספר, הנהגה העליונה הראשונה של מודל היהודי-החדש והתחנות הפנימיות הארצי-ישראלית, המתחדשת, הוא האהב, ולולותיות ביותר. עמד אחד עומד מול הספר העליון, אותו הוא בקשב, כורזת שהתקוותה העניינית, להעמיד בלעדי מפרקים לחיי החושים הממשיים כן, אכן, אכן, חיון אלה הם כל כך בהתקוותה, עד כי לא בלתי-יחידים להפיק כל 'היהודי-החדש', כן סאקאן ההיסטוריה החדשה, אכן למעט עניין ידועי-ביניים, או אישיותי-החדש, עניין תגנת בו את הענין, ואילו לא תמיד הענין הוא עניין לא הענין קיים זה מכך כמובן את המוסר, בעיקר כאשר ארצות גינס את יצירתו להיות במליוני-ההכנות

העצמות לפעל החלוצי. מוכוח זו ניכרת בבחי'תו, תו, כי הוא נקלע שוב ושוב בין החוץ לבין המציאות, בין הנגוע לבין פנימיותו.

הקולות וז' עממיה, בסופו של דבר, מתרונות המש' הנים מסופר לסופו. יש סופר, שאינו מסוגל להיש' תחרו' מן המודל הרצוי, ואז הוא מפנה את המציאות הקיימת במתאסו אותה לצרכיו הוא; יש סופר המפנה למחרון של פשרה, ואז הוא ממשיך - זו בעד זו - דמות 'יהודי-קטרי' דמות נומיסמלית; יש סופר המהר את המודל כדומה-שלישית, ואז דמותו של היהודי-קטרי דמותו של המודל, מוצאת בשינוי באותה דמות, כפי שבעונות האלו יחד עם זאת יש להוסיף לעצ'ת, כי בהתמדתו של הסופר עם דמות 'יהודי-הרש'י', אין הוא מתפסח חסר המציאות המותנת, נראה שגם לו יש הענות משלו לגבי אידאל האדם כאן, כך שכדו המודל הקבוע, הוא פנה להציג גם אינפורמציה של מודל משלו, אינפורמציה המסמלת גיבורות המפרשים מרכיבים אינפורמטיביים נוספים. מפרקים הבאים, בנדק מספר אינפורמציות על מודל 'יהודי-הרש'י', מפי שותפות בציוריהם של שלושה מפרשים, אנשי העליה הראשונה: זאב יעבץ (1924-), חנה כהנא (1873-1951), וירושלם כרוליאניטשט (1918-1955).

כ. "שבע האחוזות" כאינפורמציה בציורו של זאב יעבץ

זאב יעבץ עלה ארצה ב-1887, בתשע שנים לאחר חתימת הסכם הערשית. בציוריו הראשונים נראה שיש לו אהבה מן 1891, הוא כבר מפרסם סיפור ראשון מתוך 'האחוזות' סיפור הנחשב כציורו הראשון שונה של המפרט העברית בארץ, אודות יחסיב חרש'י. הוא הנושאים הכרוניים בסיפור זה, הוא דמות המתייחסת הראשון. כאשר יעבץ מוצג לפני הציגו לא כך כדורה עומד בתחילת של התחרות, אלא 'יהודי-חרש'י' דבר. בציגו זה משמש יעבץ פה לראות שונה המבקשת לצמצם את משך השיחנותו של החרש כפצצת מנילה למולדת. הוא עוד מרחיק פה כבורס מולדתו, הוא קאטל של סופר, הדיגיון לפי יעבץ, החרש וחס באותיות המופלאים של המאסורפסות המצויות, כבר עם הצגת כהנא על אחת אחוזות; וכך החרש אחוזות, כפי שחווה אחת על כשרו לא מבטל את 'הציגו'... ו'לא ידיר' אז דבר זה, כי לא איש כלל כמבי ישראלי' הבעיגו את רגלו על האמה של שבע ה' לאחיותו, ייחפו' לא לב אחי, וכוונתו שיש שחכמים מפי זכרון גזולתו ותאמרתו בקסום זה כמי קדם, חפצי

גופו מסתלקים... מפני הרגש הנעדר המרסות חק' דרש, שאת אהבת ארץ אבותיו, רגש חיבת החרשית אשר עם כרית, הנהגו הנאה, ורגע הדעת את נפשו החזק ומתחזק בן בארצו של ארץ ישראל'.

כל הלוכית בין אסגס חתכן הישגותו קיצונית כזו, מונה יעבץ לעצמו, ברוב סיפוריו, בהצג משותף, ובו הוא מנסה מנסה בין היהודי-החלוצי ובין המתיישב הראשון, במשפט זה עוקב המתברר את שתי הדמויות, כאשר דומה את דרך הנוכחות וההתנהגות לגבי נתונים דומים. סימבולי של רישום זה מורה על שתי הדמויות האלו שחפצי ההולך ומתרחב ביניהן מפרשן לא כל כשינוי זה מאל מלמגנות זו לזו, ניגוד זה כולם כפחות על שפי מפרש-ההתנהגות אחרת מפתח יעבץ כאינפורמציה משלו, וההתנהגות כפי: "שבע האחוזות". במקרה זה מציב יעבץ נוסחה-יהודית לאר' זה הורה מדעת בתחילתו, "חרות נפש הצמיח", כלשונו, ביקשה לאתכן כל עם ועם לפי סימני-הזהר 'יהודיים' לו, שנתהק לנחותו זו, מתחרות עם נפש העם היהודי כשבע משלו, טעם העוסד בסיסין של חשד ישיבות: האל האחד, התורה האחד והאחד האחד. רק כאשר שלוש ישיבות אלה מוצאות את אחוזותיהן, עשרה הנפש להתחלת אל שלמותה המלאה: "...האחוזות האחת אשר יסודתה כשורש אשר לא בתורה השלמה של משה רבנו... היא אפוא לא חרשיה ורחה ונשמתה... הקרשית בקשר אחת את תחת את המולדת, שכלל כסוף וחתנו רוח שריות הן, כאשר אשר אין ערוך לאחיותו, אריותה וקפי' ישראל את הוא'".

בנוסחה זו באה לידי ביטוי, כנראה, גם האינפורמציה של יעבץ למודל 'יהודי-חרש'י, אינפורמציה המבי' קשר למדל זה החרש הדתי כחלק אינטגרטיבי בו, כך שאם שאר סופרי העליה הראשונה, מלבד גורם זה להתבדות של כל מתיישב ומתיישב, הרי אצל יעבץ הוא משתתף במהותה מוחלטת לקביעת הנעה החרש'י ולחירתה השלמותה של כאמצעות "שבע האחוזות" ניתן גם להבין את פשר הניגוד המתגלה, בסיפורי הניגוד, בין היהודי-החלוצי למתיישב הראשון - לגבי מציאות המדיניות. שרירי בעוד המתיישב הראשון הוא את עצמו עתה - עם ישיבה למולדת - מאחד משה משה את שלוש הישיבות הנוכחות - אל תורה, אחן וכך הוא מכיר לידו חקיקה את הפיחית שלח בו שש שנה אלפים היהודי-החלוצי מספר עיזור אחיותו המיטיות, והוא נשאר אותו אדם מנסה בגד מתקבל, אם כי, 'יהודי-הרש'י' בציורו הראשון של 'האחוזות' הוא יעבץ.

כאמור, כבר בסיפורי הראשון "שטח בארץ", מציג יעבץ את דמות 'יהודי-הרש'י' של דרך המשפט המש'

וזה דבר זה מתארע תוך כדי מסע עשורית כבועה של מתיישבים ראשונים בליקורן את אריותהן המוכנות יהודה, כאן אסגס הכל נופש להכנה-הרש'י דומה יעבץ, שני גיבורים, אבל כל מרכיבים שני הדמויות, המסופר, המאכלס קהל רב ומתחלק של מתיישבים ארצותיים, מתרכז למעשה סביב דמותו של גיבור אחד, דווקא בדמות של 'החלוצה'. יחד עם זאת, אין המספר מניח לדמות הקיימת של הגיבור הארצותי, ומידי-דעת הוא מסקן את התיאור לא עבר יציגו משהי' שלה, זה האחד.

כך פותח יעבץ בתיאור דמותו של 'החלוצה' בראשית המספר: "יחלדי האורח איש כחן שמש וערשיו, זקנו גמולת, שספסו עשיר וראשו מורש, וילקוט אשר על ידו וסקלו ושששיתיו אשר בידו, מחושבים ומוסמלים לים מאד... לא כמראה תוויר מאד, ופניו דלים...".

הציטוט לעיל מבליט את הופעתו של 'החלוצה' כמאפיינים של סיפור-היחיד וברקשו - מאפיינים 'יהודיים' כל, כדומים על הרקע הארצותי הראשון-החלוצי. שכן, המתיישבים החדישים בארץ, מתקשה למכל צעיר כשנות הששים לחייו, כמות רופסת כזו, לא עוד אלא שהמראה החלוצי, המנים הדלים והמסוין לעלות על אחת העצמות, תוך כך פניהם ונפילתם מתפרשים - לפי התיאור המפרט בהמשך - לא כפועל-יצאא של חלישת או של חלי, אלא כפועל וכהשפעת עצמית. ואכן, דאגתו המופ' רוח של חלדי לגופו ולנחותו מחלית המצויה לעיל לאורך כל הספט, כשהוא כסבכיה על המתיישב ופס המאורסם כאחד, כך, למשל, כאשר חזנה השיריה ביד פרסד בלבלב המכסר בריה חרש'י, לזו הגברית, משהי' וחסק, ממרירה להתיישב על ארצותיהם 'ול' הנות מנח מרחוב זה, חלדי אז מפרסד להבדור 'שעוד עומד ארזי חלדי על גרילד' זה האשאל וכוונתו היא: "כי ארזי האסח פן יקיטן, וגם דרך הארץ תעפשי". רק כאשר דין הוא החרימין לא חלדי לשבת חתוין.

מיוחדות זו של חסון חולתו ומשתלבת, בדיעבד, גם עם מחמתות המיטיות, חלדי שאינו חולצתו, דהק, ככל וכל ובהתנאות של 'החלוצה-המכסר', את אשירות החתיכה בארץ-החדשה שחלה. זו כשיחיותו עם המתיישבים הראשונים, הוא אינו פוסק מלהבי' את ביקורתו הספקנית לגבי הצלחת המתיישבים.

בהתבוננות של דמות חרש'יתו זו, הולכת ומתקטט, למעשה, כל הופעתה של 'החלוצה' שהרי בציור זה ריה של תפילה הארצותי-החלוצי, כאמור, מתבטא בציגו הבלעדי של 'יהודי-החלוצי' תוך התמדתו זו מסתברת כפגזמה ובהתנהגות, מפרטל מסתברת גם

השלימות - לגבי כל כ'החלוצה' כאשר הוא - במסמך עות שלילית וזוהי.

בהתבוננות לדמותו של 'החלוצה' המפרט, מדי פעם, דמות של 'יהודי-חרש'י, כמין או המציאות בחתולו של הספט: "ואיש עיני' לים-לם בגיד ברע נקבה" שריפה בגיד בתפרו, דרכו על פוס לבן; רק רבא אל השב' העצלות ואסר: "כשעם עבדו שני הימים אשר השב' רחם, ועודכם עומדים" יחמד לצו' לו וקרא בנרן: "האיש אשר לא ימיר לעלות ולשבת בעצלות, דרכו בראשו יתון... כי ישיאר דבר בעיר הקסבה האחת אשר תיפוצו חיה כלל ישיבתי" וטוסו לא חלד לעמוד בלעלי את דרשת אדונו ויסוב כמעט סביב כיוו, וגם טעמית חתו חתו בדברנו ויעף ויעף ויעלה הוא וטוסו'.

אין ספק שצירי' זה, הוא התשובה הארצותי-החלוצית המלהבת להתנהגות הדוחה של כן חלוצה. רופעתו, כשכניה התנועה, נסחף כל המספר - כמקסימום 'החלוצי והחלוצי' - בדאמיותו ובשכחת חיים. ואכן, שלא כמו חלדי 'החלוצה' מופיע חל' העצמות למקום המאסן בהסגנות ובחירות, מופיע הארצותי-החלוצי כדוריה מפרט כשכולו אסר-עולות ובכיסונו, שלא כמו חלדי המספר והעיון, ופופ הארצותי-החלוצי תומר טוב-לכל, שלא כמו חלדי המספר אך רק כעצמם, פחות הארצותי-החלוצי לקהילה הלבדור, כשהוא חלד עצמי אחראי לאירגונו ולהפיקדה: "האיש כל בניו ויחסיאם הראותנים של חלדי, לבוש הארצותי-החלוצי בבגדי-ערב מפותים וצנועים; ושלא כמו הנציחותיו של חלדי בששיתו ענוגה, למגן לו מפני קווי חיוני כמו השמש, מצטייד הארצותי-החלוצי-החלוצי, למגן לו מפני אכזב של משש כספר ראשון בן שש צויון ארץ מתנעל על 'הש' כמו המספרים". זו מופיעה כספרים ענוגים, והוא מציאת את מופיעה בעיקר, בשני כייסיו: אפוקי' הוכו ועבודת האדמה.

כמו כל הציבורי משפט גם יעבץ, בציורו, את הליכוח-החלוצי, כמו שהמשפט על כך כמובן הנוגעי, אלא גם כמובן הנפשי - גבורה, אומץ, וכוחם. יחד עם זאת מקפיד יעבץ שלא לערוד את התעצמותו של חזן זה לא איש וללא שליטה בו, ככל החלוצות גם מפני המספר הראשון של חלדי הבלעדי שיריים, המנים מפרט גבורה, מפרט יעבץ להבלי' את מפרט המספרים, הוא גם מפרט: "הוא איש-לכל דבר יפה הוא בעניו מאד... אך שחולל את השמש בדברים כאלה כגון, פן זה תהיה באחרת בעל אגרוף קורא למלחמות, תאה ידע כי כל המרס'י ז' קרא שש'.

ואכן, בהתאם לאינפורמציה של יעבץ, הופעת

כשם "המלחמה להשכלה". באמצעות מלחמה זו, שהתנהלה רובה ככולה מעל ה"י עיתונותו, מנסה כרייהודה לעורר את ההינים הנחשלים בארץ, או כלשונה: להמצי אור²⁶, בהאמינו כי רק בקידומו של הנושא התברתי-תרבותי ניתן להבטיח את קידומו של הנושא הלאומי-מדיני.

ומשנת לפניו את יוסף הרשע אל האסור, בבית הכלא,
 ואלו גורם שניה לו לחסות! אל האסור: "רשעותה!
 את ישראל, בעלה, כאילו שניה שנים
 לשני יוספאל. לו! ארובת מכבדת אחר ולו חסל
 לשער חייה בלדו. וכמו אל הים. היא מקרית
 [את] חסד חורו, [את] משק הנסתר, [את] צמחתה!
 האדל כל דברו משני ופועותיו... נעים לו
 כאשר יוסף חורו מעט ערבים משני. בבוראו ואסר
 ליב. משניותיו עם תרעם הבחינים על הדור
 אף הוא וחסדו עם שנים פרחים, אסר
 התנצל על וחסדו לגולל מנגנון אל כל כרטי חסון
 שבוכלי אסר מחרת, אסר שמו או דור ארץ
 לארוב לחרו, אל היתתה דור כל מכונת העובד
 בדורו, וזכורת משנים סיפורים אל יגול
 צדקה לו. ארובו, אף מתנאה כאשר אסר אלו³⁰

הסבלנות, העומה, האפד²⁹ והמרץ אשר להאיש זה, שנראה בכל עת שהיה עליו לעשות איוו עבודה קשה שלא ידע או לא היה רגיל בה³⁰.

ולעיון. בין שני ציורים אלה הולכת ומתפתחת גם התקילה, ואחריה המרחבות בחתימה מברית המדינה. עורכת את אש אל צילה המתלחמת הצנועה. מוכן שבחאגה, מתקבלת גם הנוכח של הרופא הצעיר, הכביא והתלחח – בנוסח המאנוס האופייני לדרך הסיום של חמה בייחודה להתפעלותה של מירה לאהרנהל של צילה: "הרופא שמילם עם העילה צילה מדי ערב וערב, וכל כולו משאיר עליו רושם עמוק נצחי. כמה היה קרואה, עד להכל אפסר לבדך אחת, ואין לך דבר שיאנה שפנת, שאינה מבנה. מחשבותיה רחבות כל כך, ושעם השכלה הלוות מבעלה, זה דבר מלתי אלוטני בחים, התרוממת מן המסלול הזה, ודבר חשש ביהד ויחסי: ציור" לחיוב כך בגיחית, מן תעופת מדין בפרסון המעלה."

יחד עם זאת לא לנו לשכח כי בחתימה של חמה בייחודה להשכלה ולקידום, מחוייבת בראש ובראשונה גם שלמות איומית. שהיה כח נחשבת הרופא מתקוממת לאהב את ארץ ישראל, ומדי השכלה רחבה לא רק ביקואה ברוח היסודית והרדית או בלשון חב"ד רדית לשיכר, אלא חמה שבסמכתה הפאנורמה הנשית המחוייגת, מתקבלת מדיניות שלילית לא ודוקא בקישור הסרטי הישקוני, שזון אף בדרגת נשים פנומטיות מבקשות את חניקן, אלא משכילות המבטורות לר' עזריה. כן היא, למשל, ורודשקה הסמדינות, ציור "התפלגות", מחדרת ברוב הבוסמנותה לנוס אל הפניה להשראה מושגת חמה בעלה, המתפרס כנפס של חמה האולטימטי ומתרחקים: אן כך היא אשחז "ההשכלות העצמית" של אפרים האינר, כיספור "אחאק ארסיים", עוקרת אחת ממשפחה חסידיה וסמנולוגיה מבקשים, אל חיי הסלון המעודנים והמפסעפסות של הבריה הארצישראלית. אן מחאה התחירה פנו ארישה בעולם ומשכילתו, ו שפה חמה בייחודה פיה של הבריה, כיספור "אחאק ארסיים", התחירה על אופיה ועל סיכונה של זו כלפי החיים האלוטניים המתפתחים כאן: "אם בין האויבים לא פשתי כרחן מוכן להשכלות איומיות, מסירות נפש, אן הנכסח וקחן לנכסח, ומשפחה חיה בעלי רגש, הנה בין הנכסח אף חמה נאחלה לא מצאחא ואם רבים מחובביציון האצמיות לא באו להשקע בארץ ישראל, היתה ירדשע בזה, ולא מפסית מאלה שבאו הנה ושוב אחת שנה, או שיה חרשים, לילכו אחרי אשיים... אן הרעיון, אן הפעילות הארישה עומות מנוגזת... אנוני אומר בזה... אן לוקח צמחיות דבר, אבל לעת עתה... אן מן שלא ניתן לא ליכנס לתינוקו להשכלתו ברוח לאומי, לא על שיה השכלה, אלא עזרית רכאור, הפרחת חרשה והרשעה, איו רגשות נזל כלשך מנה, איוה חניקן יוכלתן אן לתל ולילדונו^{40,41}.

בדברים אלה נחשף במפתיע הפער העצום שבין ייצוג הספרותי של "היהדות החדשה" – אן "היהדות החדשה" – ביצירות של חמה בייחודה – ובין תועפות הביקואות והקונטרסיות. יחד עם זאת יש לעיון כי בראש ובראשונה, הנוטה להיות אן היהודי הקונטרסית, אן רוק בעצמו, מכלל חמה בייחודה יתר נמישות. נמישות זו ניכרת, בעיקר, באחור סיפור העוסק בפרובלמטיקה האלוטית, אלא שעם לגביו סיפור משיכה ותיקוע לאון ולכאן – כאשר בצד הקונטרס של הארישה המציאותית, היא מפרחת להצביע את הארישה המתפתחת הנכנסת.

בדל עמוק לעומת זה, שיה כיהל "היהדות החדשה" הסמיתית, המועתת כאלטרטיבה לתעופת החיפול של "היהדות החדשה" במהותן, כראד לעיון בהתארגנות ומותל של הצעירה והרדית, מפי שורה מעשית כיספור "מלכות⁴²": "היהדות מתבטרת כל המשיך בזה, שכלכלתה אן ביה הספר הכפיר רצה אביה לפעלה ופיו אן ודרשילם להמשיך אן ליהודי, כי חרפיה היהיה חיללה ובעלת כשרונות. אן היא ואנכה ותאסר כי לא איכר היה ואיכירה רוצה היה לחיות, ותמנה מדי לבשך הבית, אן גני הירקת. גם עורד בנת בעצירה, ודעה וקצרה וספרה את התבואה בגורד, ולמרות כל בעזרתה המרובה לא לוללה המרובה, למדה הרבה וכוחה מה שנוגע לגידול התבואה והנה מות ולתרכבת האילנות. ומלכו זה קרא לה כל ספר שפא ליהד, כל פיתון יהודי מכל הנעשה בעולם, בשעת הפנו נוגע לה בידור, בנור לחיה להשרים העבריים אשר באה לה כמל⁴³.

כיספור זה מציגה המהבדת אן רק את התשענותה של היהודיה הרדית או את התשענותה של הרעיון האור "אן איה חמה – אן התשענותה של ישרה מלכותית אקסמה – שחמה בייחודה מבקשת להאשים לזה יות כיספוריה יחיד מלכותיות זו, המוצאת אן כיסורה של פערסומה ציורים אחרים בעיתונות של בייחודה⁴⁴, שיה כיספוריה "שיא ישראל"⁴⁵ ידעת את ההיסטוריה מחאור מנהגים של האומה בדרות של נחמה, ובספרות "אבי גינדי⁴⁶ – מתאורר שושפת הערצ, כיספור זה היה איה לבדה רבתיאית להקיר חמה לתורה אן דיקו הקוקה והאחבה לארץ אבותינו^{47,48}.

במאור זה מליכית היחידות הארץ איומיות איומיות גית המתעלה מנה כל השוקה אנוכית, נחומת מרשת אן פקריה נשית. מכובת המפעל הייחודי בזה הוא סובבת שולח, ומעורבת בזה היא מוצאת אן תחיה איומית. איומית זו, מעורבת בזה שכינה כיסורה, הנהרה הרעיונית קודמת לה, מפי שהדברים מוגשים בזה של יהודי: "כיות האויבים באצטנר ישראות לאובת את מי שזן רדצות, אן להנשאת אן צריכית לאיכרים; אן יפהד הישוש, אשר עיך כל

נשואות אלו, ועודדו עמנו תלוי ביה⁴⁹, בהשקש, מפרחת חמה בייחודה להבדיל, שאן הולך ודרס אלה כיסורל עציא אן הקריבה על מוכח העם אדרס "שירה" כל זה נאסר בכל כך משטות וחוס, אן ברוך של וכלל מילה ומילה היה מורגש רצון עז, רצון של אדם היודע מה לערוץ⁵⁰.

ד. "השקפה משיחית" כאינטרפרטציה ביצירותיו של ירדשע ברוילי-איומיות
כמו כל ספרי העליה האלוטית, בקשק גם ירדשע ברוילי-איומיות לראות ביהודי קונטרסית את "מות" המהולל של "היהדות החדשה", בלדו בעדוקתן בעליה "אחאק מארץ ישראל" שהעמיד ידיו ומורוה, אחר העם, מניעה אחת שוב ושוב להניח למדול, ולהלחצו ביהודי כמות שהוא. כידוע, מפרסס אחרדשע מסאר כשם זה של בעקבות ביקורו בארץ ב 1891, ובו הוא מנגנו, בין השאר, את מדיניות המהבדת של ח"ת"ת. אף התפצותה אן גילוייה השליליים של הפעול הכלכלית אן את חובביים שכבה⁵¹.

עקרון זה של "אחאק מארץ ישראל" הופך לאחאקיה מוסרית בפעילותם האלוטית של חלמדי אחרדשע ופחיתו סאנצוד "בני משה", ברילי, הנמנה בעיתון "עליו", מסייד גם הוא בעצרהה דומה, בעיתון שהוא שפוא לאור שנתיים לאחר כשם "מכתבים מארץ ישראל": "בדור עצלנו אן הרעיון משאת נאשמו כני כדול על אדני האומה, על כל חיה חמה דבר מני לגלגילי, לא נעלם אול המנהל על דבר פסני אחבה איו, כי אן אחבה זו אלא אחבה מכה מדומה וכוונתה ומקוללת [אח] כל משיכית... כל להירשית של הדעינו מפי מספרו המרגלים, וכל ליהונם על הכרי" אן היהת אן איומיות הגדולה האלוטית גם בעצמם כי שיה לעלה, ושהתאספת לשלחה לבלינות כל העם, ובחצונם אול חובכי ציון לנשוע חובת ציון מליכיל, אן נאשפת אחת בייחודית כוכובת, להקיר חמה גניד דן אן העלה חמה אן לבדה רבתיאית להקיר חמה לתורה אן דיקו הקוקה והאחבה לארץ אבותינו^{52,53}.

מאין שהתהרה זו שפיה להתקבל אן דק "כאני מאין" – פאפולטיביסטי של ברילי, אלא גם "כאני מאין" – ספרותי של ירדשע, שהיה גניעול לדימויותיה המופחתות של אק יציבן הפעילות בחוריה שכולה תחיה הנושנית, שחלוקתן לדימויות תחתיות וסמית חמה בייחודה, שחלוקתן חיות אן התהלכות חלוקתן אול השכר, מנקבלות הדמויות של ברילי כפועלית בסצן אן חדרדשעיתו של ארץ ישראל⁵⁴. צמאח זה מאב"י גיה על שחיקה בצד חמיה, על ההיסטורית בצד שיה⁵⁵, שאסר ינצנצו החונן וההתפעלות מנסים כלל אן לתהבב בה. כך שבדו היהודי המאוכזב הבורע

תחת נסל מאכיון, הולכת ומסתמנת גם דמות אחרת – דמות שלשית יתר. בדמות זו, אפסיר לוסר, אלא ברילי להציע גם הוא אינטרפרטציה משלו. אלא שאינטרפרטציה זו, בניגוד לקודמיה, לא באה להשיב על דמות המהולל, אלא דווקא על דמות האחר התיים בדרות זו מתחזת איוכית אחת בלבד, והיא – מלכונם של ברילי – "בעדוקת משיחית".

בהרצאה למלואת ערשית וחשש שנה ליסוד "בני משה", שהתקיימה ביומ הירקיע, סיפר ברילי דיוויל: "...בתוך בני משה היו ירדשים שונים, ואם אפסיר כלונותם כל אנה אחתם הורה הנגבני, והצנינו, הארצישראלית, בראש הורה הנגבני עמד אחרדשע ואיהו האומות הנגבני ובו כרר שלטון השכל של הרגש: בראש הורה הצעוני 'הלינה' הביאליסטיקאית של שרר הרגש הדתי, וברוס הארצישראלית עמית אני... שבי שררה התשוקה המשיחית⁵⁶. אן האבחתה בחלקה זו נתנו להכין, שכאשר ברילי עציון "חשור" של משיחיות, אלא חמה ציינה על דרך המאספורה בלבד, כיון של החתימות החתומות משתפעת כשם, ואף לא החתימות משיחיות, אלא אן רוק החתימות מעשית-לינונית, הקוראת, ביגוד לורם הנגבני ולורם הצעוני להתארגנות של עלייה והתיישבות אחרת. שהיה מה צריך להגיע את העם היהודי לקום לעלוזב בהמוניה ארצישראלית על אן ציון לירושע ברילי כל מענה לבד אחת חנה ברענצנה לאחר מכה "השוקה משה" ח"ת. כלומר: ברילי מושגנע שיה האדה היהודית מה מברך באחת איוכית של חמה ושקל שאנוה בחתיה, מפי שנתן אחרת השוקה ואומנה בביאח המשיחית, אן שפיתעלה היהודית חמה משיחית אן עצירה וספיקה והתפצות חמה מוצאת אן צמיתות בהקן דם.

אן נבקש לעמוד על מיה של "השקפה זו – בסמכתה הארצישראלית העשירית – נאמר שיה כל אן רק סמיתות ליומית אשר לשה התפרשה ויקמה האלוטית – לא בגדנות חובביציון – אלא, אלא – איה הארשונה – אנוה בציון מן המתחאות בעיקר העמי של מסיסם "בני משה" אן אספיקו כחונתני דהלים להקיען לא המספרה הקשה והרדוקה האומה מן האיש השכר ירדע להשיב על שאלה כוז באחיות ובמפסות ברוירם... אבל לוי רבות השקפה לבכב אל הדבר, כן תגלזל אומותא באשפרות ושחנה וכן התחננוהו ציון להחנכנו על המעצורים העומדים לשכן לנו... ציון שרעל אשחז חוק יפעם כמפסעין כל הלבבות, עד אן לכל איה מישיראל לסאור מרנע נלמסו... אן חבד האומה אטילה והתשעה אחריה^{57,58}.

אנוה זו נמצאת מדרגות יתר ויותר עליוני ברילי ון כתבתי ון בפעילותו הסמיתית: כשם, נאסר

מתבקש הוא לפרוך מחדש מינסטק זה (תרג"ל)³⁴².
פונה הוא, קודם כל, להציב את "האממיות" שהופיעה
שם כמבשר שני למעלה ראש וראשון בדרגת עיקרי
האגודה: "יבס"מ"ו משה"ן קרעם אנשי משרד
האממיות באמצעות תחילת תרגום והנכונים להקריב
חלק נכבד מאותה עמסם וכבדים בשבילי שובת אום"
תס... משרות וכו' משה... להדריש יבס כל בני
ישראל את האממיות תחילת תרגום...³⁴³

הדיון על ההסדרה של האמנה באשרפארסיה
המסוימת של ברזיל, עלתה זכות של יהודי
אשרפארסיה, אמנם שגור לא כל כך במהות
סמור האמנה, היותו זכות של יהודים
הישראליים. בהתבסס על אמנת ז'נבה
השנייה, אשר עובדת-האמנה, ולא על
מאגניו חובבי-גן, כשר ברזיל לא התחייבה
לאיזולציה במישור זה, הפלג האשרפארי
מאגניו חובבי-גן, מכל האשרפארי זה
הנכנסים לה יהודי אשרפארסיה לא רק כפרס
ולא כשום דבר אחר, כשהוא שומר במישור
הקטן ולצד הכשרה העובדתית על נכס
ברזיל. יהודי אשרפארסיה, מתבסס על גישת
ז'נבה זו, והוא אישית מנסה ללכת
מידם אל עלבונה של אשרפארסיה, בימים
ויכוחים אלה. כשרפארסיה לא צייץ ברזיל את
היהודי, והוא שומר על כל חובותיו
שבהנהל, שרש ויכוחו של כל חובבי-גן
זאת. מתבססות פחות אחרן האמנה ובע
זאת, ואלו כמובן שנותל האמנה על
התפלת בתורה העובדתית-לאומית ללא כל
הנהל.

תו של יהושע ברזילי?

[illegible][illegible][illegible]

תקוה... כל הגיוני היו קשורים בהם. עתה נשאר לי רק נפש הכואבת והיא מתאבל לכך אצלי. ולא יכולתי... הייתי טוה מילי אחד מאכל הגנענים של החרוזה המרובבת ועד עתה... ולחם זה הייתי מקשר את נפשי, והייתי 'עץ ישר' מעלה מעלה לכאם הכבוד... ושמה בפרסומים הייתי מסמיע שירה אחת מתחילת את העם, השפה, הארץ...⁶⁵

במכת זו שכן הייתה 'ציון' לבין 'היאמנה ציון', מתחילת כל ההרסולמסיהי שבתלכסמותו של 'היהודיחדש', פרובלמטיקה אשר לא זכה ועצב ולא מתנה בייחודה היו מודעים לה כמסורתיים... שיהיו גם אצל אבא ועצב וגם אצל אמה בן ייחודה, האבא היותו השרי ערובה לאמנה זו, לא כל כך חלילה ברילוי. בתחילה רבים לאבחנו בני השמים, הוא לא רק מפרד בין שחרות, רבים איכותי נפרדות, אלא אף מפרקין, לא פגע, כשרי איכותי מנגודת. העמדה הזו מתקבלת גם באמיתות של ידידיה, כאשר האמנה מחד וחסר-אמנה מאידך, בהתגששותן הכלית ינתנה ליישוב עצמן, מדרדוה את הניבול אל הסהלה – לא בהחלה כלל.⁶⁶

אם בדידה ניתן ביטוי להתחלפות האלוטיות עם עצמן, כמסר קוסמיטיבי מסופר 'האש-השח'... ניתן ביטוי להתחלפות האלוטיות עם הסביבה, הלבית שות וזו מתחללת לאותו שות של 'היהודיחדש' שהתקשרוהו עם האלוטיות הזו מכבר מן החוץ וכן להתחלבות, והפכה לאינסטרומנט ריזיות כלבית. מסר קוסמיטיבי, שהיה נפש שלם 'אגודה', 'שירה', 'אילת השחר' – כמניניה מסופר, מנגלה ביצואת דופן קריקת העיתונות המציינת הרשונים שבה היה חיה, ולפיה היה יצואת עצמה אל מרסרית שלירי ההתלחמות האלוטית הנכונה, אלא גם נאכפת על שמירת צלמה הראשית... 'נשאני רואה יחיד' שבו מן הגלות ואחא באה אז במחשבה, נדמה לי כאילו שם שם אש על קטן עזר עצמי נדב לאחיה. ונשאני רואה ששקעים עתידים איהו אילן, ונשאני מסבתי... כאילו שם על חתיה ריר על שדל של חם. כלב שירה של עצמי מפרח בין פצעים אי שפתה מסור שיר לעזר לבוא, שירה האשר העוזר הוא תכלו – עוסק הצפה לאחור רגע שונה ראשית... ואלעם ששורה אחת הסביבה הגלגלית בראשית... בארץ החתיה, וישמחה את ויחיהה על תפקידו וזו המפלגות, את הסביבות... את הגפ' נגיש וזו חיה, ונשאני נשכח בקרבי, וישמחה את נפשי: 'כן אנשים נכונים אמר, חוגי עזות, 'חוצים' שלילי לם איראל – ודך לא הבנינו... בן אילן, האמנתי כסכסכ... אלוהותם לא היו קרתו אנו אותה 'אש אכלה' קרשהה נחלום הסכסכ, לא אחוזו של קרדו שני יצא נשמתו של רבי עקיבא

ביאחד... ולא אחוז נשכסמו עלו אבותינו על מקורי מספר. אלוהותם ראו מנסים, ועל כן אין כנס לא מבוררת על הסביבה ולא מנקמנה של הקנאים, לא מאתחודם של 'החסידי' ולא מן המרץ וכן השקדנות של המסילות הברילנאים...⁶⁷

ברכר מתאה אלה – המצביעים על האנכותי 'החומר' רות שמגלה התברר היהודית-החולש לבני התחלה – וזו מנסחת המסור הארצישראל אל מסדיו הראשיתים, על הפצאות הקיימת, ולא מסדיו הראשיתים של 'היהודיחדש'. את נעמד על כיבו של יהודי זה, ונאח שבתחשיבותו בארץ, לא רק שהוא לא הצליח ליצור בעצמו איזו שירה וזות עם המהל, לא הצליח עוד שחוק החוק בעת תחלית השליטת השראבי עימי מנגולה. גם כשבנינו ייצוג יהודי ושראבי שרשור – נטח אבא יעצב וזההו בן יהודה, אשר אעלם מעבר מנהל למולדת הוא נעשה ארץ חדש על הערכות תכנית חדשה – היהודי הראשית נשט כרילי, נשאר אותו ארץ גלותיו עזת עומס, המנסה ליישם גם מציאות הארצישראל על התפרצותה את הגרומות החרויות על כביחיו הישנה.

הפיסה בקריותו זו שבה ומומחשת כמסור, בצורה חריפה אל מוחת, בהמשך קורותיה של הגיבורה. המהפכה עם שמתע על לבד הסביבה התבררית, עם הסביבה המפסחית-האמיתית שיהי בה להמשיך את הערבה בדרבה האמיתית, ובכך למסכן את מלית את כל עולמם. סכסוך זה פותח בהחלשות המפסחית של האב – מפעל הקלאו במקרה-ישראל – לעזות את הארץ, אלה החלוצ הארצישראלים, שאת כל שחרותי הגרומות מעברת, הקדישו לעיצוב של כל המדינה העתידה לקום, מסכים להצעתו של מנהל יק'א לנסוע לקפריסין להקים עם מרסיה חדשה. מוכן שהעצה זו נתקלה בהתנגדות רבה מצדו של השר, אלא שאין בה כל היתנה את האב מצעצו זה. עזיבתו את הארץ משמחנת במחשבתו ראשיתו של שרדון, משר, והנשואת כן בודה, ונזכרת אם אס אל קיצה, כשרה מתענה בעצמיתיה, כשרה כוללת אירקין, אי מני שש' עזת חדש הערבים במקום: 'על מי שכל השפוט, לא מתה אלא נשכרתי, משולה כרס השגרי', וזה עם זאת, ככל שיהא חשה שהעדיה הגופנית הולכת ומתחלשת, כן מתעצב כוחה הרוחני-האמיתי כן גורבת מרסיותה ודבוקתה באשמה. נראה שבעת ההפצות בן ובכשה, היה מנסה לקשט חורפה של רנה, ויחרת כלה – מרה על חסא כבדות של חסא אלא שהמפתח עם חסא אב נעשית קרשית מים ליום, ובחוסר-אמנותה לכסלו או להצליח אור חרפה תחתיה קרבו לו, כך, בניגוד טראגית הצרעה לקראת הגורל שנגור עליה, צועדה איהו קפוחה

עניים לקראת מוסה שלה. 'ליבי מנבל, לי שעור לא אראה את מי אדוני שבובר לראשני', היה כוחות לאוני-המספר. 'רגש אילוי זה נשש בקרבי שפסח, ועל כן כוחות אני כלב בספר. יום יום אס אראג אלו את כל הנשואת את עולמי הקסן... את, לא אראג אלו זהו רז דמיון שוא, שבא, כנראה, להרשעות, והחלחלה המפסחית... שיכמנת את לבדו עתה בקסם את לשמעתי את שיעולת... התפרה היות בוקה למחלה הלא היה הערבה – ואני עובדת ואני חוששת...⁶⁸

האמיתיות העומה הנפול דווקא בחלקה של הדמות שיהיה, שם ומאשש את קרעונו הבלתי-שמיטת 'ברילי' – קרעו 'האש הארצישראל' – את קרס לכן, לא הוא להרגיש על כל תופעה של 'היהודיחדש' היא – לעשה – יהודי יושן במגברת לקראת חדשה, עתה מתרחבת היריעה הביקורתית בעיניה בן אס גם יווצרת באורח בלתי-שמיטת, ממות מרד, אין לה כל סיכוי לאחיה נאן. ביקור זה נרמזת לכנראה כבד בהחללת המסור, אלא שיר לקראת הוסת, עם העדיה טראגית, אנו הולכים ומדענים לה. 'כדאי שביכרתי', אומר אים מקוה-ישראל 'לאני-המספר, אבל ידוע את הוסף' מאמס בקול מרע – עומס ליבי מנבל לי רעה, הלאה ששאקל, אין מנסה בדרגתי ועומטנו לנפש... בנזא...⁶⁹

נראה שמלרות כל כיוופיו האידאולוגיים-פוליטיים ויחשבי ברילי הערבים גם הוא מוכן אבא יעצב וזההו בן יהודה מרל של 'היהודיחדש', בזה הוא, כמסר של רבה, 'דביאיו אור קרס כמסיו-ישראל. כל שלא מן המופרים לעל, שבמיתותיהו הארצישראלית, משימעות הדימות האידאולוגי של ברילי, ונזכרת המסר סופר מין, כמסרטי וציאיריותן כלבד – כאששרוה כלבד.

ה. היצולן מפרות/מודל – כמניניה 'ישר' בדיקה זו, שבה עמנו על כיבו של 'היהודיחדש' והשתלבותו במתחבם של שלוקה ישרים בני יהודי הראשונים, מצפברת – לעני – יוצרים על עזו כהצעה לאנתרופולוגיה יהודית חדשה. שיהיו גם כמניניה גותית חית-ציון' לאחריה-ההגוינת לשנות את ההיסטוריה היהודית לקראת האסוריה צונית, ואת הפיונולוגיה היהודית – לקראת אשמה את גיה צונית, כן – נתן לומר – ביקשה אלה לשנות את האנתרופולוגיה היהודית לקראת אשמה צונית ניה. האמננה בהנשבה בארצישראל מות של צונית חדשה האם אפשר לכרע על הפיונולוגיה צונית שאלות אלה דורשות עזת נוסף. כאן רק נציין כי

הרומנים של תנועת חית-ציון' לאנתרופולוגיה חדשה זו, היא כמסר את גופי-מסר האסור והנצברת בארצישראל מנהלת עימי היצולן, הוולר ונשכסמו ועד עימי.

ראשיתו של היצולן זה הוא בספרות העליה הראשונה. כאן מצאנו הסהרסאב מצא לבנון להשיג על הסהל באינסטרומנטיות מתנוונת משלו, כשהוא מפרסר או בן דמיונו של יהודי הקונקרטי של ההגוי, את ההתמודדות בעצמות דלום, מאידך, לא מצאנו הסהרסאב מר יצא לבסל את יהודי מרדל זה, ואף לא להשיג אל-אסוריה-מסר אחת לו, המסר, שיהיה הראשונה, מקבל עליו את המרדל לא דורין או ביקורת. אלא כלב את תחליתתה ציבורית ביקורת, איהו את המסרית אור קרס לכה יהודי-היהודיחדש – זה שאנו מתאמץ לכלב לעצמא את תכנת המרדל, ומפליא להיבא אלה שם יימשה של התאוריה האנתרופולוגית הנכונה.

נאסר, גם מפרויות העליה האבות משימעות להן 'היהודיחדש' רצוי, שכן מתחלת עימי היצולן משל' קן אבא כן ילכו שילמותו והתכנים הנוגסים לפרות המפרשות משימעות, נשאר המרדל 'מקסור', נוסח חית-ציון, כסיסם לכל הדגמים האבים, אם כמסרטי...⁷⁰

עתה נאח שנים לעליה הראשונה, מצאנו עצמה המפרות משימעות לעמוד על דמותו של יהודי הישראלי הראשון⁷¹, אלא בעוד שמתקפת העליה הראשונה, היה ראה התאחדותו וזו במשנה תקוה ובסי חזו, ויהיה – שמתקפת אלה בניהל של ההגוי, כן חופש. אם בקורת את המפרות המתבררת בשנות המדינה נראה כי כל שיהיה-ישראל, ונזכר ונזכר המרדל ארצייתי, כן מרבה המפרות להתקסם בו. איהו המפרות כן אף מפרסות דור ארצייתי דור, להכיר במגלכותיו של האדם ויחיתומו של הסהל, איהו מנהל היה משהו זה. בהתקסמת שבו סהל ותוחה המפרות, וביקור זה שנות השבעים והספרים כן, כמניניה הערבים של ישראל, כן מתקספת

רומי-המדינה אל התקופה האחרונה, כשרה מנסה לעמוד מחדש על גלגילי ארצייתי וזו כמניניה-ישראל. נאסר אס, שיהיה אף העומד ונשכסמו היצולן מפרות/מודל, ונשאני משימעות בארץ הנשואים הדימוינטיים בספרות העברית בארץ לתקופותיה, והוא מצביע על המפרות עקבית ומתחלפת מספרות העליה הראשונה למפרות תל-אונגו.

לאר כל ישר נראה לי צורך חושבת בהבררת היצולן זה, איהו קרשית כי עינינו בתחליתו של הדיאלקט כלב בספרות העליה הראשונה. היה בו כל תרומה הן להבנה מרה בהכשר – בספרות העברית, והן לבירור מתקדם כמניניה האנתרופולוגית הציונית.

שנה הן הנשים והאמהות דוברות העברית: "המדיניות עברית" הן הרכוש האמיתי שלנו כעת... זהו הקרן הקיימת שלנו, קרן שתשעה פרי, שבארץ ורווחים טובים ענה שנה שנה, מידי חדש בחודש, מידי שבוע בשבוע, יום יום" (השקפה, כ"ג אייר, תרס"ג).

33. "לא תכלול לשער הירושם אשר עשה אישה מדברת עברית, אישה אשר יוצאת למרות תנועה לאומית, אישה מדברת מעל במה. למרות כל הקידמה וההשכלה אשר באירופה, למרות ההתלהבות בעד זמן ומיות, עדין זה חזון חוקר המציאות... שאישה תפעל" ("קריקט ראית", השקפה, שנה ד', גיליון א"י, כ"ו כסלו, אתתל"ד).

34. ראה הערה (25) לעיל, ההגשות שלי - ב'.

35. ח' ב'יהודה - "שפלה רעה", השקפה, גיליון צ"א, ירושלים, תרס"ג.

36. הגבירא (או הגבירה) בציציה"ל שמה בן יהודה יכול לתפקד כיהודי יחידים שם בהקשרה שם סביבה עירונית. שהרי לא כמו בציציה"ל, אבל ואב עיבן המתייחסת בעבודתה אסנה לבד, מחיבת משה ב'יהודה את עצם העבודה, אבל לא את סיווגה או אתורה.

37. ראה הערה (35), ע' 5.

38. ח' ב'יהודה - "ההפליה", השקפה, גיליון ג"ה, ירושלים, תרס"ג.

39. ח' ב'יהודה - "חמאת אפרים", השקפה, גיליון א"ג, ירושלים, תרס"ג.

40. ח' ב'יהודה - "חיות בני ריב", ירושלים, אתתל"ד.

41. ההגשות שלי - ב'.

42. ח' ב'יהודה - "במולות", העברי, גיליון י"ד, בדל"ת תרע"ז, ע' 13-12.

43. "הנה עשה שלוני עיתונות בן ב'יהודה את הירושם, כאלו לא חפצו לעשות לצפונה ולחל"ל ויק באחרים את האילוניה הממלכה של רבים מיהודי חז"ל, אך בן מלמל יהודים בן מלמל הכתבה... שפרו הקסמה (ראשון) מפעל דוד הירקון (מפתחיה) מכאן המאמר... ש לשקום העברי (אונזשטדט) ועל"ל הכספים שלנו (לנבונסון)..." (ח' ב'יהודה - "במולות", ע' 13-12).

44. כל כתיב ברנר, כרך ב', ח"א, כ"א, 1960, ע' 56.

45. ח' ב'יהודה - "נשיא לישראל", ירושלים (ללא נייר, ירוק, תרע"ז).

46. ראה הערה (42), עמ' 13.

47. אתתל"ד - "אמת מארץ ישראל", כל כתיב אתתל"ד, ירושלים, תשי"ד, ע' כ"ג-כ"ז.

48. ברזילי הוא אחד מארצי יוסיטה ומארגנה של אנדה "שני שבט" (1890).

49. ח' ברזילי - "שבתא", א"י, מכתבים מארץ ישראל, אייר תרע"ג.

50. ההגשות שלי - ב'.

51. ח' ברזילי - "שני משה" (הנצחה), התורה, תרע"ד, כרך ב', ע' 119.

52. הניקטטט שבתאבר עילייר אתתל"ד בשם ירדך החיים, הווה חתחת רעיונית לאסית'ה ויוסד ב'1890.

53. אתתל"ד - "ירדך החיים", כל כתיב אתתל"ד, ירושלים, תשי"ד, ע' ח"ח.

54. ההגשות שלי - ב'.

55. בעברית חרשה זו, נתחנן ברזילי לגשר על פני חילוקי הדעות הקשים שפרצו באגדה, בין הפלג הצפוני (היהודי) לבין הפלג הנגבי (אחר העם) בעקבות מאמרו של אתתל"ד "חורשה שבתא" (תרנ"ד).

56. ראה, למשל, דמויות מתיישבים ראשונים כאלה בספרים: "שמי יום אחד בארץ ישראל" (לח אונזשטדט, ירושה, תרנ"א), או "ימי כיבור עובדים" (כתיב הירושם ברזילי, יפ, תרע"ג).

57. אגנס משה ב'יהודה מעלה פה רשם דמויות מהיישוב הישן כמסגרת ציורית והופלקור, אבל לעולם לא במשמעות של שימולת לאומית.

58. ח' ברזילי - "לקט", העומר, חוברת ג', יפ, תרס"ג, ע' 22, ע' 23.

59. נוסא זה עלה שיהיה בניהם בעקבות פנישה של האנייה הספינה כשיש עתירות יהודיות, ותר כות, המלכות של פשוט ע'ז'ז'ז'ז'.

60. רעדו של מלח לבני החילוקים מתאפשר סביב לים הבא: "ההבא: יודע אני ששחשתי שבעם מערערים עליה, היתה מיתות ולא חילוקה אחת. אבל סוף סוף עליי החילוקים מסתתרים כל לישראל בפצות ושיבוש ארץ ישראל".

61. ראה הערה (58), ע' 28.

62. ח' ברזילי - "עובדים", לח אתתל"ד ישראל, ירושלים, תרס"ג, ע' 64, ע' 62.

63. ח' ברזילי - "ההבא: מחוה צחוק, ירושלים, אתתל"ד, שם, ע' 21, ע' 25.

64. ראה הערה (63), ע' 26.

65. התחלפות זו מסכירה, כמובן, גם את דרך הקוסמוס, בה נוסק ברזילי כליון מרובלנסקי, זו, נראה שביחירתו דיארג זה, משתקף יותר מכל וחס המאביוולנט אל גיבור, וחס זה

גם עיצוב התחומים המסוימים (בתרבות) - ח' המגנונת האמנונים, מדרי החברה (לכן מדברים כיום על אתנולוגיה מיליטרי) מבוססים על דימויארטיסטים בכל יצירת תרבות כלולה אתנולוגיה מוסחרת, מעין אתנולוגיה, (מיכאל לנדמן - האדם בעיני עצמו - אתנולוגיה עיונית, ח"א, כ"א, ע' 15).

20. "הנה נער חסון כארו יופה עיניים לבוש בגדי עובדים אל הכית... אחרי דברו עמי דברים אחרים מפני הכבוד, הושיט לי את ידו התוקה וימהל ויפסד מפני באסור כי הימים ימי בברך והמלכה רבה. נוח מאד הירושם אשר עשה סמא בנך, אחרתי לשאל, 'הנה פני ישיקו חום ויבה נמחה וחק'ספים גם יחד'". ראה הערה (19), ע' 72.

21. ראה הערה (19), ע' 78-77.

22. ההגשות שלי - ב'.

23. ראה: R. Wallenrod - The Literary of Modern Israel, N.Y., 1956, p. 22.

24. ח' ברזילי - "עיצור הספרותית של זאב עיבן ברא השקפתו הריסמית", קתדרה, יול, 1981.

25. ח' ב'יהודה - "קריקט העברית", השקפה, שנה ד', גיליון א"י, כ"ו כסלו אתתל"ד.

26. מכאן גם שם אתר שפיתנו - "האדר" - אותו ואב מציג בן השלשן: "האדר אשר נאיר משה כל שבע שבועות על עיני היהודים בארצנו יהיה אור בור, אור אמת... בנופלו על עין טוב, המעיל לחייוק יישובנו וקיומנו בארצנו... אף האור הזה בעצמי ייהפך לאש כוברה... כל השקפים והרשמים הירושמים כבתלננו... (האדר, תלנ"א, גיליון א').

27. "יחד עם כוונה עיקרית זאת בעיתוני היהודים לא ברז כוונה לא פחות חשובה בעיני, והיא: לשפול על הקהל פה בארץ ישראל, להשכלה להאיר, להמלכה זה לא קנאת להשכלה לאומית אכלנו... היה היה... זה כוונה לאומית, ראיתי אז לפני עשרים שנה אתתל"ד" (ח' ב' יפ לט כבר בארץ ישראל קהל של כארבעים אלף, כמחמיה הארבעים אלף איש... אך זה הקהל במלואו חיו בחוש ובערעור אש... זה וכל בניו, כל ברז כבוד, כל ברז מדני, אינו שווה מאומה במלואו האלוטות, ורק דבר אחד יוכל לעשות והמלון הזה ציבור חשוב המכיר את ער - זה חרות הממשכה בכל עני... (א' ב'יהודה - "על דבר ההשקפה", השקפה, ב' באב תרס"ג, ע' 45).

28. ח' ב'יהודה - "חמאת השקף", לח אתתל"ד ישראל, ירושלים, תרס"ג.

29. ניגבה - שפלה של העת: קומה - עו, אומץ: אסד - דוד התמדה.

30. ראה הערה (29), ע' 17, ע' 22, ע' 23-22.

31. ראה הערה (29), ע' 29, ההגשות שלי - ב'.

32. במאמר "ריסמית" בא לייעור ב'יהודה להצ' כיע זה השגה האמיתי בתקופת העליה הרא

מכיר אמנם בעובדה שידויה הסופר הוא, אחר הכל, חובציון שהגשים את ציוריו הרעיוניים כיוון שכן, נמנע ברזילי מלהעמידו בקטגוריות שליליים. יחד עם זאת, אין הוא יכול לסלוח לו את אובדן אמונתו, שהרי מאשירוה ברזיליה ניתן לעשות, לא רק לנסיון להתגבר על המצור, קר, אלא אף להצעה של אף-על-ידין כמסלול, כמחרוק-של-מוצא בחר ברזילי בקטגוריה, כאשר בהעמדתו המנוכחת והמשפעת של ידי דיה - כחולה תמוה - מקרה הוא את עקצו המר של כשלונו הלאומי.

66. י' ברזילי - "אילת הסהר", השילוח, גליון כ"ו, אודסא, תרע"ב.

67. שלא כמו הדמות האופיינית בכתביו של ברזילי, מתעצבת חמר קוסמטית הן בהתאם לנוסח המודל והן בהתאם להצעת הפרשנות עליו: כמו נוסח האינטרפרסציה של המרה בן-יהודה: "היא יודעת עברית, דוגה חמיד בספר הספרים, גם קיראת הרבה את ספרותנו החדשה, בקצרה, משכלת אמיתות", או כמו בנוסח האינטרפרטציה של יעבץ: "ישמע נא עדו דבר מלא: היא גם אדוקה בדת ישראל, כלומר, חסידה היא ויראת שמים, וקודם שתחליט את עבודתה, היא מסתרת את עצי החורשה ומתחללת תפילת הבוקר, ולפעמים גם מרגנת - וקולה מה ערבי". למותר לציין את מסוריותה הגבוהה הן ביחסה לאדם והן ביחסה לבעלי-חיים.

68. ראה הערה (66) ע' 147-148. ההדגשות שלי - י' ב.

69. השימוש של חמר במיטת "אלוהים" אינו מופיע כאן בהקשר עם אמונה דתית אלא עם אמונה לאומית. בהמשך, הוא גם מסתרת להבהיר זאת בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים: "ולא תבין אדוני שלא על הדת אני מדברת הפעם, אלא על האמונה". מה טעם מצא ברזילי להיטעם את לשונה הלאומית-חילונית במיטתו דתית, זאת כמאנו כבר קדם לכן. שהרי נושא התחייה הלאומית הוא בעיני מקורש בעיני המחבר, כפי שהוא מקדש בעיני חמר שאין הוא יכול לכאוב כמילים חילוניות מקובלות, כשהוא מונה

להשאל מקבילות לשוניות הולמות יותר מן המילון הדתי. השאלה סרטיולוגית זו חוזרת ונשנית בלשונתו של ברזילי, כמו שראינו לעיל. ראה הערה (66) ע' 154-155, ע' 142.

70. ראה, למשל, מאמרו של יוסף קלוזנר "האומה הארצישראלית" (בצערית) ר' פסאי וצ' וולנס, ירושלים, תשי"ג. במאמר זה דן קלוזנר בהתחדשות דמות היהודי כפי שהיא מצטיירת בחמישים ושבע שנות ספרות עברית בארץ.

71. המחבר מאבחן בהתחדשותו של היהודי ארבע איכויות: חוסן הגוף, וקופות-קומה נפשית, עיי סוק של עבודת-כפיים ומחירות אנושית. לגבי האיות הרביעית (מחירות אנושית), טוען קלוזנר כי ההדגשה האנושית בארצי-ישראלית החזק, דחקה את ההדגשה היהודית שבו. שכן בתקופת העליה השנייה והשלישית, הולך ונחל מקד המודל של "האדם", ולא כמו בתקופת העליה הראשונה, על היהודי. שהרי היהודי "ר" נמצא והא אצלם עם גולה שמרנית וחשוכה, ואילו "האדם" - עם ערכים הומאניסטיים סוציאליסטיים מחקרמים. קלוזנר, חוקר לב" דות אנושית זו, כשהוא מוסיף לדמות מאחזת יותר - דמות שבה המצאנה בכפיה אחת גם אנושית וגם יהודית.

72. כאן יש להעיר שההתמודדות היא - בין היתר - באותם מרכיבים שהעניין לעיל במסגרת ספר רוח העליה הראשונה, כמו: לאומיות נמוכה, אינסטרנסטיזם חזרתי, התנהגות גלית, שי" מוש בכוח, וכדומה. למותר לציין שנושא העניין מוט בין היהודי הגלית והיהודי כן-הארץ (על מות המבטל חמד את היהודי-הגלית - ובקשר שך אף את העולה-החדש - לעומת עליונותו של איש-הארץ, ובעיקר - הילוד), הוא נושא בעל פנים רבות כספרות העברית, מאז ועד היום.

74. ראה הפרק: "שקור הסעות" (תקופת המדינה) בספרה של נורית גוברין - שרשים וצמרות, תל-אביב, תשמ"א.